

## Alkoholijuomien kulutus 2025

### Alkoholin tilastoitu kulutus eli anniskelu- ja vähittäiskulutus vähenivät edelleen

#### Päälöydökset

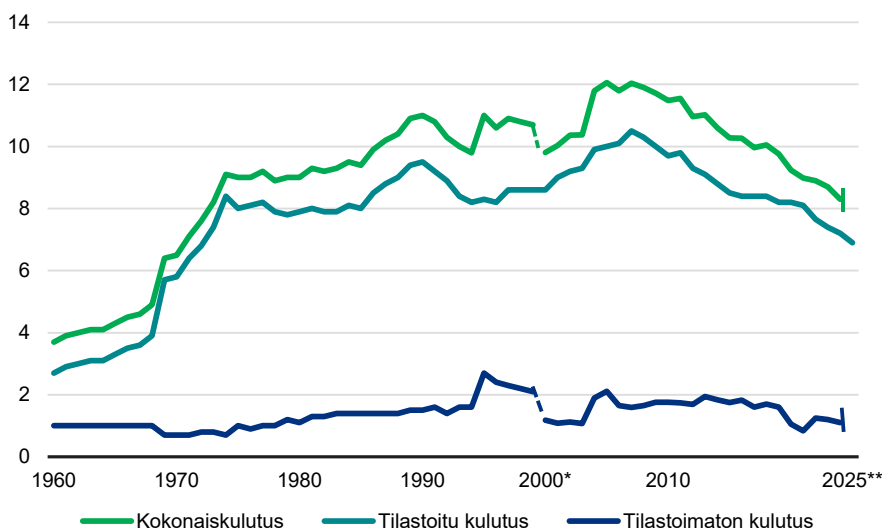
15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti vuonna 2025:

- Tilastoitu kulutus eli alkoholijuomien myynti kotimaassa väheni 4,5 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna.
- Vähittäiskulutuksen eli päivittäistavara- ja Alkoista ostetun alkoholin kulutus väheni 4,3 prosenttia.
- Anniskelukulutus eli alkoholin kulutus ravintoloissa väheni 4,5 prosenttia.
- Vahvan oluen kulutus kasvoi. Kaikkien muiden juomaryhmien kulutus väheni.
- Alkoholijuomien myynti väheni kaikilla hyvinvointialueilla. Eniten myynti väheni Varsinais-Suomessa.
- Kokonaiskulutuksesta tai tilastoimattomasta kulutuksesta ei pystytty tuottamaan arviota vuodelta 2025.

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus (mm. ravintoloiden, päivittäistavara- ja vastaavien myymä alkoholi) väheni 4,5 prosenttia vuodesta 2024. Kulutus oli noin 6,9 litraa sataprosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti vuonna 2025. Tilastoitu kulutus jakautuu vähittäiskulutukseen ja anniskelukulutukseen. Vähittäiskulutus väheni 4,3 prosenttia, ja anniskelukulutus väheni 4,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2024.

Tilastoitu kulutus on lähes joka vuosi vähentynyt vuodesta 2008 lähtien. Tilastoitu kulutus on viimeksi ollut näin matalalla tasolla 1970-luvulla.

Alkoholijuomien kokonaiskulutuksesta tai tilastoimattomasta kulutuksesta ei saada tietoja vuodelta 2025. Kokonaiskulutus koostuu tilastoidusta ja tilastoimattomasta kulutuksesta. Tilastoitu kulutus käsittää vähittäis- ja anniskelukulutuksen ja tilastoimattoman kulutuksen tiedonkeruumenetelmä muuttui vuoden 2025 alussa, eikä kahdella eri menetelmällä kerättyjä tietoja voida yhdistää toisiinsa. Tässä tilastoraportissa raportoidaan tästä syystä ainoastaan tilastoidun kulutuksen tiedot.



\*) Vuodesta 2000 alkaen tilastoimattoman kulutuksen tilastointitapaa muutettu.  
\*\*) Vuonna 2025 tilastoimattomasta kulutuksesta ja kokonaiskulutuksesta ei saada arviota.

Marke Jääskeläinen  
etunimi.sukunimi@thl.fi

Markus Keski-Säntti  
etunimi.sukunimi@thl.fi

Suomen virallinen tilasto 

Kuvio 1. Alkoholijuomien kulutus sataprosenttisenä alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1960–2025, litraa.

## Tilastoimattoman kulutuksen ja kokonaiskulutuksen aikasarjoissa katkos

Alkoholijuomien kokonaiskulutuksesta tai tilastoimattomasta kulutuksesta ei saada tietoja vuodelta 2025. Alkoholien matkustajatuonnin ja verkko-ostojen tiedonkeruumenetelmä muuttui vuoden 2025 alusta alkaen. Aiempi puhelinhaastatteluihin perustunut seuranta on korvattu internetpaneelilla, jonka tuottamat estimaatit eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien tilastojen kanssa<sup>1</sup>. Siten myöskään arviota kokonaiskulutuksesta ei pystytä muodostamaan.

Menetelmämuutoksen vuoksi matkustajatuonnin ja verkko-ostojen eli tilastoimattoman kulutuksen tietoja ei julkaista osana virallista tilastoa vuosilta 2025–2027. Arviot matkustajatuonnista ja verkko-ostoista julkaistaan näiltä vuosina erillisinä THL:n työpapereina. Ulkopuolisten lähteiden perusteella on syytä arvella, että internetpaneeli tuottaa todellista tasoa korkeampia estimaatteja, minkä vuoksi tuloksiin on suhtauduttava varauksella. Ulkopuolisilla lähteillä tarkoitetaan muun muassa Viron taloudellisen tutkimuskeskuksen tekemiä arvioita suomalaisten matkailijoiden ostaman alkoholin määrästä.

## Sataprosenttiseksi muunnettu alkoholi

Alkoholijuomien kulutusta mitataan sekä sataprosenttiseksi muunnettuna alkoholina että volyymilitroina. Sataprosenttiseksi muunnettu alkoholi lasketaan juomaryhmien keskimääräisistä alkoholipitoisuuksista.

## Alkoholijuomien tilastoitu kulutus

Vuonna 2025 alkoholijuomien tilastoitu kulutus oli 33,3 miljoonaa litraa sataprosenttista alkoholia, mikä oli 3,9 prosenttia vähemmän vuoteen 2024 verrattuna. 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti tilastoitu kulutus väheni 4,5 prosenttia edellisvuoteen verrattuna ja oli sataprosenttisenä alkoholina 6,9 litraa vuonna 2025. (Kuviot 1 ja 2, Taulukko 1.)

## Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja anniskelukulutus

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus koostuu vähittäiskulutuksesta ja anniskelukulutuksesta. Suomessa alkoholijuomien kulutus painottuu vähittäiskulutukseen eli Alkon myymälöistä sekä alkoholijuomia myyvistä elintarvikeliikkeistä, kioskeista ja liikenneasemilta hankittuihin alkoholijuomiin.

Vuonna 2025 vähittäiskulutus oli yhteensä 29,1 miljoonaa litraa sataprosenttisenä alkoholina, eli 6,0 litraa 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti laskettuna. Koko maan tasolla vähittäiskulutus väheni 3,8 prosenttia ja 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti laskettuna vähennystä oli 4,3 prosenttia verrattuna vuoteen 2024. Vähittäiskulutuksen osuus tilastoidusta kulutuksesta oli 87 prosenttia. (Kuviot 2 ja 3.)

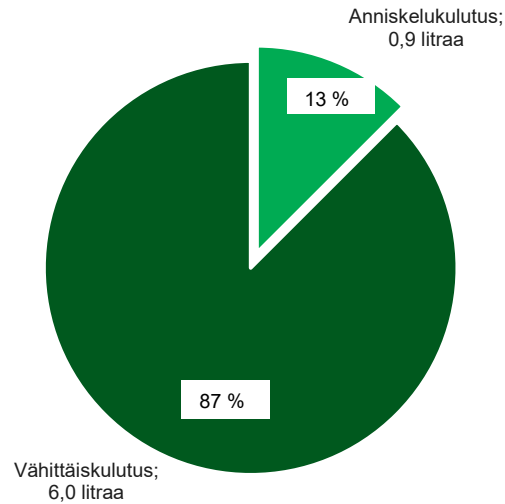
<sup>1</sup>Jääskeläinen M, Pentala-Nikulainen O, Mäkelä P. 2025. [Selvitys alkoholien matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen aineiston tiedonkeruumenetelmän muutoksesta ja sen vaikutuksesta](#). THL työpaperi 51/2025. Terveystieteiden tutkimuskeskus.

## Verkkotaulukko ja indikaattorit kulutuksesta ja myynnistä

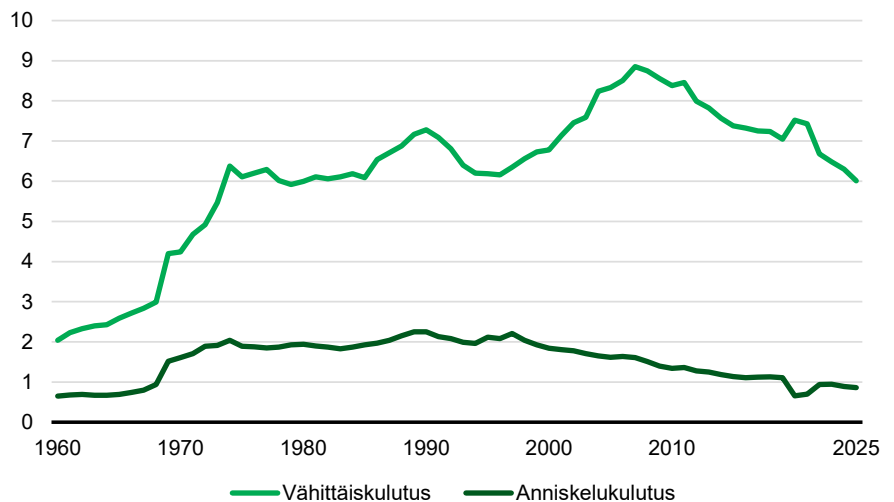
Tietoja alkoholijuomaryhmien tilastoidusta myynnistä on saatavilla kunnittain ja hyvinvointialueittain interaktiivisena [verkkotaulukkona](#).

[Sotkanet](#)-indikaattoripankissa on tietoja alkoholin kokonaiskulutuksesta ja kulutuksesta koko maan tasolla sekä alkoholijuomien myynnistä kunta- ja sitä suuremmilla aluetasolla. Tiedot löytyvät esimerkiksi hakusanalla ”alkoholinkulutus”.

Anniskelukulutus väheni vuonna 2025 edelliseen vuoteen verrattuna 4,0 prosenttia sataprosenttiseksi muunnetuista alkoholilitroista laskettuna ja 4,5 prosenttia 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti laskettuna. Anniskelukulutus oli 4,2 miljoonaa litraa sataprosenttisenä alkoholina eli noin 0,9 litraa 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti. Anniskelukulutuksen osuus alkoholijuomien tilastoidusta kulutuksesta oli 13 prosenttia. (Kuviot 2 ja 3.)



**Kuvio 2. Alkoholijuomien vähittäiskulutuksen ja anniskelukulutuksen osuudet tilastoidusta kulutuksesta sataprosenttisenä alkoholina 15 vuotta täyttänyttä kohti, litraa ja prosenttia.**



**Kuvio 3. Alkoholijuomien vähittäiskulutus ja anniskelukulutus sataprosenttisenä alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2025, litraa.**

**Taulukko 1. Alkoholijuomien kulutus sataprosenttisenä alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2025, litraa**

Vuosi	Tilastoitu kulutus	Tilastoimaton kulutus	Kokonaiskulutus
1960	2,7	1,0	3,7
1970	5,8	0,7	6,5
1980	7,9	1,1	9,0
1985	8,0	1,4	9,4
1990	9,5	1,5	11,0
1995	8,3	2,7	11,0
2000*)	8,6	1,2	9,8
2005	10,0	2,1	12,1
2010	9,7	1,8	11,5
2011	9,8	1,7	11,6
2012	9,3	1,7	11,0
2013	9,1	1,9	11,0
2014	8,8	1,8	10,6
2015	8,5	1,8	10,3
2016	8,4	1,8	10,3
2017	8,4	1,6	10,0
2018	8,4	1,7	10,1
2019	8,2	1,6	9,8
2020	8,2	1,1	9,2
2021	8,1	0,8	9,0
2022	7,6	1,3	8,9
2023	7,4	1,2	8,7
2024	7,2	1,1	8,3
2025**)	6,9	..	..

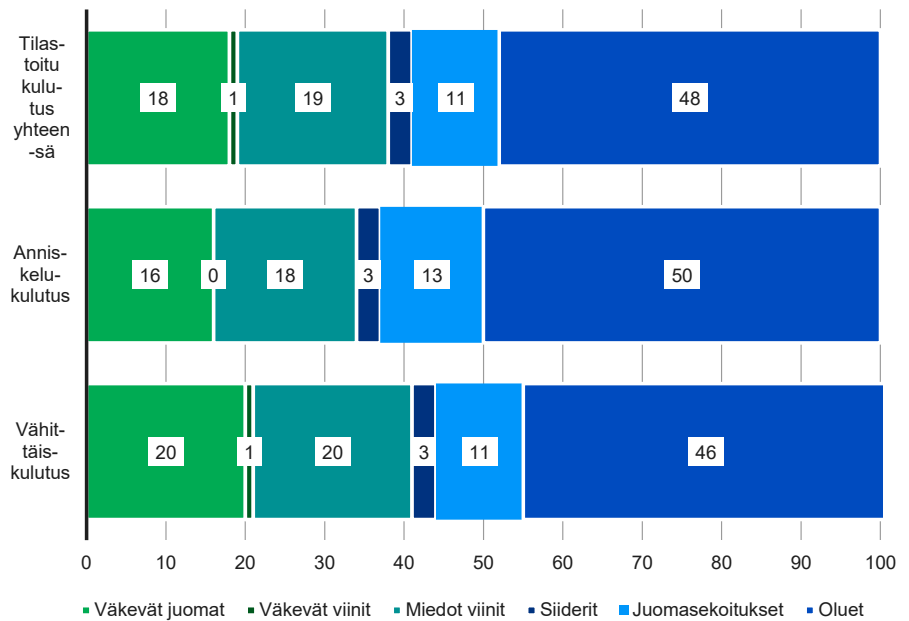
\*) Tilastoimattoman kulutuksen tilastointitapa muuttui vuonna 2000.

\*\*\*) Tilastoimattomasta kulutuksesta ja kokonaiskulutuksesta ei pystytty tuottamaan arviota vuodelta 2025.

## Alkoholijuomien kulutus juomaryhmittäin

Vuonna 2025 oluiden osuus tilastoidusta kulutuksesta kasvoi edellisvuoteen verrattuna 1,3 prosenttiyksikköä. Myös juomasekoitusten ja siiderin osuudet kasvoivat hieman. Väkevien juomien osuus pieneni eniten, 1,1 prosenttiyksikköä. (Taulukko 2.)

Oluet olivat edelleen selkeästi suurin juomaryhmä 48 prosentin osuudella. Väkevien alkoholijuomien osuus tilastoidusta kulutuksesta oli 18 prosenttia. Mietojen viinien osuus oli 19 prosenttia. Juomasekoitusten osuus oli 11 prosenttia ja siiderein 3 prosenttia. Viimeisten kymmenen vuoden aikana väkevien juomien, oluiden ja siiderein osuus tilastoidusta kulutuksesta on pääsääntöisesti vähentynyt, kun taas juomasekoitusten osuus on kasvanut. (Kuviot 4 ja 6; taulukko 2.)



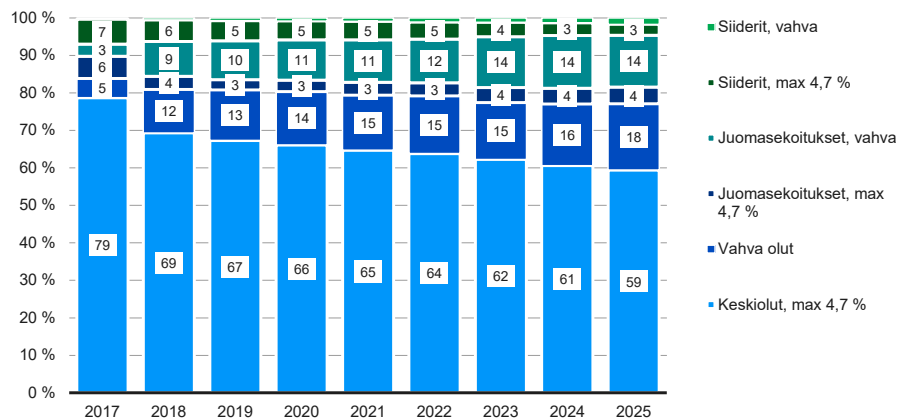
**Kuvio 4. Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen (vähittäiskulutus ja anniskelukulutus) rakenne juomaryhmittäin sataprosenttisenä alkoholina 2025, prosenttia.**

**Taulukko 2. Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen rakenne juomaryhmittäin sataprosenttisenä alkoholina 1995–2025, prosenttia**

Vuosi	Väkevät juomat	Väkevät viinit	Miedot viinit	Siiderit	Juomasekoitukset	Oluet
1995	27,1	3,7	10,9	2,5	2,0	53,9
2000	25,9	2,1	12,5	6,9	3,0	49,7
2005	28,3	2,0	14,8	5,8	3,1	46,1
2010	24,0	1,7	17,4	5,4	5,5	46,1
2015	21,6	1,3	19,2	4,2	5,2	48,5
2016	21,5	1,2	19,4	4,1	5,1	48,7
2017	21,5	1,2	19,7	4,0	5,3	48,2
2018	20,8	1,2	19,4	3,7	7,5	47,5
2019	20,7	1,1	19,4	3,6	7,7	47,5
2020	20,8	1,2	21,0	3,0	8,0	46,0
2021	20,8	1,0	20,2	3,4	8,6	46,1
2022	21,4	1,0	19,9	3,3	8,8	45,8
2023	20,8	0,9	19,5	3,0	10,3	45,5
2024	19,3	0,8	19,6	2,8	11,0	46,5
2025	18,2	0,7	19,1	2,9	11,3	47,8

Vuonna 2024 kesäkuun 10. päivä voimaan tulleen lain mukaan päivittäistavarakaupat ja vastaavat voivat myydä enintään 8-tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviä, käymisteitse valmistettuja juomia ja enintään 5,5-tilavuusprosenttia sisältäviä muita alkoholijuomia. Sitä ennen vuoden 2018 alussa voimaan tulleen alkoholilain myötä päivittäistavarakaupat voivat myydä kaikkia enintään 5,5-tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviä juomia. Ennen vuotta 2018 ne saivat myydä käymisteitse valmistettuja, enintään 4,7-tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviä juomia.

Vuoden 2017 jälkeen niin sanottujen mietojen alkoholijuomien kulutuksen rakenne on muuttunut siten, että ns. vahvojen juomasekoitusten<sup>2</sup>, vahvan oluen<sup>2</sup> ja myös vahvan siiderin<sup>2</sup> osuudet ovat kasvaneet. Vuonna 2017 vahvojen juomasekoitusten, vahvan oluen ja vahvan siiderin yhteenlaskettu osuus mietojen alkoholijuomien kulutuksesta oli 9 prosenttia, kun se vuonna 2025 oli 33 prosenttia. Keskioluen osuus mietojen alkoholijuomien kulutuksesta on pienentynyt joka vuosi vuoden 2017 jälkeen. (Kuvio 5.)



**Kuvio 5. Mietojen alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen rakenne sataprosenttisena alkoholina 2017–2025, prosenttia.**

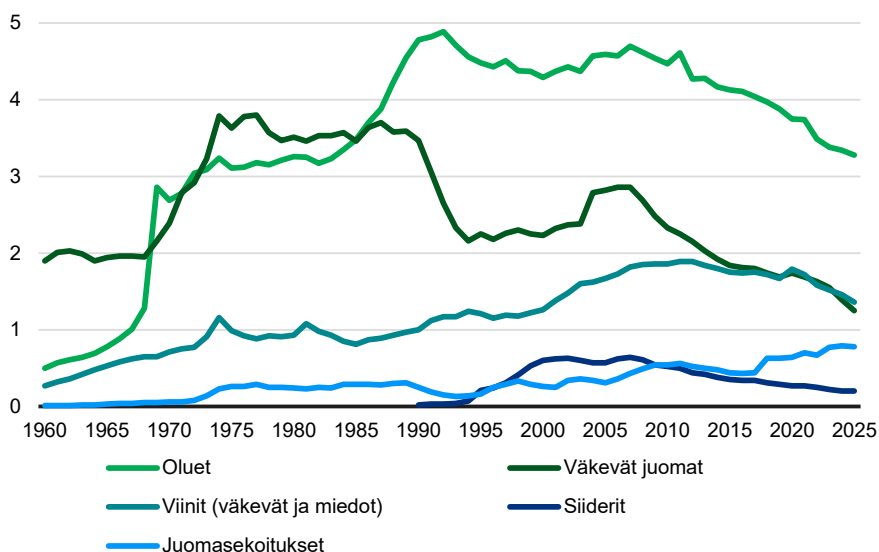
Vähittäiskulutuksessa ja anniskelukulutuksessa eri juomaryhmien kulutus on samansuuntaista, vaikka tarkat osuudet vaihtelevat. Vähittäiskulutuksessa mietojen viinien ja väkevien juomien osuudet ovat hieman suurempia kuin anniskelukulutuksessa. Oluiden ja juomasekoitusten osuudet ovat puolestaan anniskelukulutuksessa suurempia kuin vähittäiskulutuksessa. Väkevien viinien kulutus painottuu vähittäiskulutukseen. (Kuviot 4 ja 6.)

Oluiden yhteenlaskettu kulutus oli 3,3 litraa sataprosenttista alkoholia 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti vuonna 2025. Väkevien juomien kulutus oli 1,3 litraa ja viinien kulutus 1,4 litraa. Juomasekoitusten (0,8 litraa) ja siiderien (0,2 litraa) kulutus oli edelleen selkeästi vähäisempää muihin juomaryhmiin verrattuna. Kulutus väheni vuoteen 2024 verrattuna kaikissa muissa juomaryhmissä, paitsi vahvassa oluessa. Eniten väheni väkevien viinien (-15,8 %), viinien (-11,2 %) ja muiden väkevien juomien (-7,4 %) sekä mietojen viinien (-6,7 %) kulutus. Myös keskioluen (-3,4 %), siiderien (-2,5 %) ja juomasekoitusten (-2,1 %) kulutus väheni. Sen sijaan vahvan oluen kulutus kasvoi 5,5 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. (Kuviot 5 ja 6.)

Oluiden tilastoitu kulutus 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti on ollut korkeimmillaan 4,9 litraa vuonna 1992, minkä jälkeen niiden kulutus on hiljalleen vähentynyt. Vuonna 2018 kulutus painui alle neljään litraan ja on tämän jälkeen vähentynyt vuosittain. Väkevien alkoholijuomien kulutus on vähentynyt merkittävästi verrattuna 1970- ja 1980-lukuihin, jolloin väkeviä juomia kulutettiin sataprosenttisena alkoholina lähes 4 litraa 15 vuotta täyttäneellä asukasta kohti. Väkevien alkoholijuomien kulutus pysyi yli kahdessa litrassa vuoteen 2013 asti.

<sup>2</sup> Sisältää enemmän kuin 4,7-tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

Tämän jälkeen kulutus 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti on pysynyt alle kahdessa litrassa ja oli 1,3 litraa vuonna 2025. (Kuvio 6.)



**Kuvio 6. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus juomaryhmittäin 100-prosenttisena alkoholina 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti 1960–2025, litraa.**

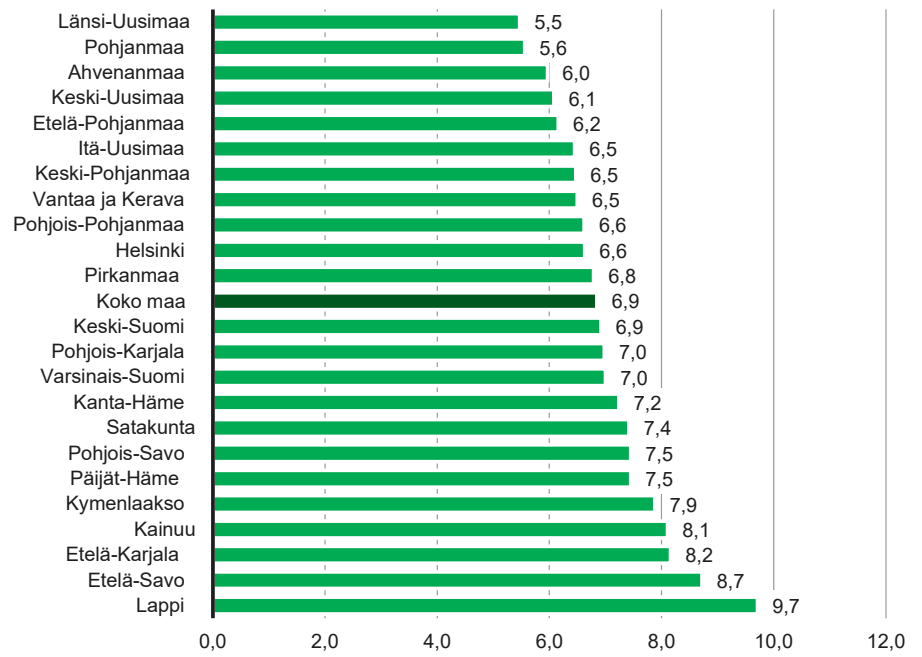
## Alkoholijuomien myynti hyvinvointialueittain

Vuonna 2025 Lapissa myytiin eniten alkoholia 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti, 9,7 litraa. Vähiten alkoholia myytiin Länsi-Uudellamaalla, 5,5 litraa. (Kuvio 7, [verkkotaulukko](#).) Lapin koko maan keskiarvoa suurempi asukasluukuun suhteutettu alkoholin myynnin määrä johtuu muun muassa matkailijoiden runsaasta määrästä Lapissa sen väkilukuun nähden. Myös muilla, etenkin väestömäärältään pienemmillä hyvinvointialueilla kesäasukkaiden ja matkailijoiden määrä voi vaikuttaa myydyn alkoholin määrään.

Vuonna 2025 alkoholijuomien myynti väheni vuoteen 2024 verrattuna kaikilla hyvinvointialueilla. Myynti väheni eniten Varsinais-Suomessa (-7,8 %) ja Vantaa-Keravan hyvinvointialueella (-5,4 %). Vähäisintä myynnin väheneminen oli Kymenlaaksossa (-2,7 %) ja Etelä-Karjalassa (-3,2 %) 2025. (Kuvio 7.)

## Alkoholijuomien myynti

Alkoholijuomien kulutuksesta käytetään hyvinvointialueitasolla tai sitä pienemmällä alueella käsitettä ”alkoholijuomien myynti”. Käsite ”myynti” kuvaa sitä, että kyseessä on nimenomaan alueella myyty alkoholi, ei välttämättä alueen asukkaiden kuluttama alkoholi. Etenkin asukasmäärältään pienissä kunnissa alkoholijuomien myynnin määrä ei välttämättä vastaa kunnan asukkaiden kuluttaman alkoholin määrää.



**Kuvio 7. Alkoholijuomien myynti hyvinvointialueittain 100-prosenttisenä alkoholina 15 vuotta täyttäneeltä asukasta kohti 2025, litraa.**

## På svenska

Huvudresultaten och kvalitetsrapport publiceras på svenska på webbplatsen thl.fi och i publikationsarkivet julkari.fi.

## In English

The main results and quality report are published in English on the thl.fi website and in the Julkari.fi archive.

## Käsitteet ja määritelmät

**Alkoholijuoma:** Nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 ja enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

**Alkoholijuomien kulutus:** Alkoholijuomien tilastoitu ja tilastoimaton kulutus kotimaassa. Kulutuksen käsite viittaa alkoholijuomien kulu- tukseen koko maan tasolla.

**Alkoholijuomien myynti:** Alkoholijuomien vähittäismyynti ja anniskelumyynti hyvinvointialueilla, maakunnissa tai kunnissa.

**Anniskelukulutus:** Anniskelukulutusta mitataan seuraamalla alkoholi- juomien toimituksia anniskeluravintoloille. Kaikkia alkoholijuomia on voinut anniskella yhdellä anniskeluluvalalla 1.3.2018 lähtien.

**Juomasekoitus:** Käymisteitse tai tislattua alkoholia lisäämällä val- mistettu juoma. Tässä tilastossa vahva juomasekoitus sisältää yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskivahva juomasekoitus sisältää enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Juomasekoitukseen kuuluvat mm. long drink -juomat.

**Kokonaiskulutus:** Alkoholijuomien tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteenlaskettuna.

**Mieto viini:** Viinirypäleistä, hedelmistä tai marjoista käymisteitse val- mistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 15 tilavuuspro- senttia etyylialkoholia ja joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia.

**Olut/oluet:** Sisältää vahvan oluen ja keskioluen. Tässä tilastossa vahva olut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskiolut on käymisteitse pääasiassa maltaista valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialko- holia.

**Siideri:** Tuoreista tai kuivatuista omenoista tai päärynöistä tai niistä valmistetuista täysmehuista käymisteitse valmistettu hedelmäviini, joka ei sisällä lisättyä etyylialkoholia. Tässä tilastossa vahva siideri sisältää yli 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Keskivahva siideri sisältää enintään 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia.

**Tilastoimaton kulutus:** Matkailijoiden ulkomailta tuomat alkoholiju- omat ja suomalaisten ulkomaisista verkkokaupoista ostamat alkoholi- juomat. Tilastoimaton alkoholinkulutus arvioidaan tutkimusten pe- rusteella. Lisää tietoja tutkimuksista löytyy laatuselosteesta.

**Tilastoitu kulutus:** Alkoholijuomien anniskelukulutus ja vähittäiskulu- tus kotimaassa.

**Vähittäiskulutus:** Vähittäismyynti Alkon myymälöistä ja luovutuspai- koista eli tilauspalvelupisteistä sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille, huoltoasemille, kioskeille ja tilaviini- ja sahtimyy- mälöille.

**Väkevä alkoholijuoma:** Alkoholipitoisuus yli 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Näitä ovat viina ja muu väkevä juoma.

**Väkevä viini:** Viinistä tai hedelmäviinistä etyylialkoholia lisäämällä valmistettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on enintään 22 tilavuus- prosenttia etyylialkoholia.

---

## Taulukoissa käytetyt symbolit

.. tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen

0,0 suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

– ei yhtään havaintoa

---

### Tämän julkaisun viite:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Alkoholijuomien kulutus 2025. Tilastoraportti 19/2026. Suomen virallinen tilasto (SVT).



**Terveyden ja hyvinvoinnin laitos**

ISSN 1798-0887

# Laaturaportti (SVT): Alkoholijuomien kulutus

## 1. Yleiskuvaus

### 1.1 Tilaston kuvaus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos julkaisee tietoja alkoholijuomien kulutuksesta Suomessa. Alkoholijuomien kulutustilasto sisältää tiedot alkoholijuomien tilastoidusta ja tilastoimattomasta kulutuksesta. Tilastoitu kulutus koostuu sekä alkoholijuomien vähittäismyynnistä että anniskelumyynnistä Suomen rajojen sisäpuolella. Tilastoimattomaan kulutukseen sisältyy alkoholijuomien matkustajatuonti ja suomalaisten ulkomailta verkon kautta ostamat alkoholijuomat.

Alkoholijuomien tilastoidusta kulutuksesta on saatavilla tietoja vuodesta 1932 alkaen ja tilastoimattomasta kulutuksesta vuodesta 1959 alkaen.

Tilastoimattomasta kulutuksesta ja alkoholin kokonaiskulutuksesta ei pystytä muodostamaan arviota vuoden 2025 osalta. Syynä tähän on tiedonkeruumenetelmässä tapahtunut muutos vuoden 2025 alussa. Tiedot kerättiin vuoteen 2024 saakka puhelinhaastatteluilla mutta vuodesta 2025 alkaen internetpaneelin avulla. Kahdella ei menetelmällä kerätyt tiedot eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

### 1.2. Relevanssi

Tilastoa käytetään yhteiskunnallisen päätöksenteon, tutkimuksen ja kansallisen alkoholipolitiikan suunnittelun tarpeisiin sekä kansainvälisiin vertailuihin. Alkoholijuomien vähittäismyyntitilasto on lisäksi osana Tilastokeskuksen keräämää vähittäiskaupan myyntitilastoa ja kaupan liikevaihtotilastoa. Alkoholijuomien kulutustilastojen avulla voidaan seurata alkoholijuomien kulutuksen kehitystä koko maan tasolla ja maakuntatasolla.

## 2. Tilaston tietosisältö

Alkoholijuomien kulutustilasto sisältää tiedot alkoholijuomien tilastoidusta ja tilastoimattomasta kulutuksesta. Tilastoitu kulutus kuvaa alkoholijuomien myyntiä Suomessa. Tilastoitua kulutusta voidaan tarkastella koko maan ohella myös aluetasolla, jolloin sitä kutsutaan alkoholijuomien myynniksi. Pienin aluetaso on kunta.

Tilastoimaton alkoholinkulutus arvioidaan vuosittain kyselytutkimusten perusteella. Tilastoimaton kulutus arvioidaan koko maan tasolle, eikä sitä voi tarkastella pienemmillä aluetasoilla.

Alkoholijuomien kulutus ilmoitetaan muuntamattomina litroina tai sataprosenttiseksi alkoholiksi muunnettuina litroina. Alkoholin kulutuksen laskennassa 15 vuotta täyttäneiltä asukasta kohti käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneitä koskevaa väkilukua 31.12. kyseisenä vuonna.

## 3. Tilastoprosessi

### 3.1. Lähdeaineistot

#### Tilastoitu kulutus

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) saa alkoholijuomien myynti- ja toimitustiedot Lupa- ja valvontaviraston (LVV, aik. Valviran) ylläpitämästä alkoholielinkeinorekisteristä litroina ja muutettuna sadan prosentin alkoholilitroiksi. LVV:n ylläpitämä tuoterekisteri sisältää tiedot kaikista Suomessa myynnissä olevista alkoholijuomista.

Tilastossa ei ole eriteltyä anniskeluluvan haltijan vähittäismyyntiä eikä vähittäiskaupan myyntiä anniskeluun.

#### Tilastoimaton kulutus

Tilastoimattoman kulutuksen tiedot saadaan Verianin (ent. Kantar Public) toteuttamasta kyselytutkimuksesta.

### 3.2. Tiedonkeruumenetelmä

#### Tilastoitu kulutus

Alkoholijuomien kulustilasto perustuu alkoholijuomien myynti- ja toimitustietoihin. Ne käsittävät alkoholijuomien myynnin Alkon myymälöistä, tukkumyyjien toimitukset anniskeluravintoloille ja käymisteitse valmistettuja korkeintaan 8-tilavuusprosenttisia ja tislattua alkoholia sisältäviä korkeintaan 5,5-tilavuusprosenttisia alkoholijuomia (9.6.2024 saakka korkeintaan 5,5-tilavuusprosenttisia alkoholijuomia, ja 31.12.2017 saakka käymisteitse valmistettuja korkeintaan 4,7-tilavuusprosenttisia alkoholijuomia) myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja liikenneasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

#### Tilastoimaton kulutus

Tilastoimatonta kulutusta, joka muodostuu alkoholijuomien matkustajatuonnista ja verkko-ostoista ulkomailta, seurataan kyselytutkimuksin. Kyselyssä selvitetään alkoholijuomien matkustajatuontia kahden edellisen viikon aikana ja alkoholijuomien ostamista ulkomaisista verkkokaupoista. Matkustajatuontia ja verkko-ostoja ulkomailta seurattiin vuoteen 2024 saakka viikoittain Verianin toteuttamalla puhelinhaastattelulla, johon valittiin satunnaisotannalla 500 18 vuotta täyttänyttä henkilöä joka viikko. Vuoden 2025 alusta alkaen Verian on kerännyt vastaavat tiedot viikoittain käyttäen omaa internetpaneeliaan, jossa on Suomessa yli 50 000 vastaajaa. Kyseessä on ns. kiintiöotos, jota täydennetään siihen saakka, kunnes 500 vastaajaa on saatu mukaan. Internetpaneeli muodostuu vastaajista, jotka ovat ilmaisseet halukkuutensa vastata erilaisiin kyselyihin, eikä kyseessä siten ole enää satunnaisotos.

Tiedonkeruumenetelmän muutos puhelinhaastattelusta internetpaneeliksi aiheutti voimakkaan menetelmävaikutuksen, minkä vuoksi uuden aineiston tuottamat tulokset eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien tilastojen kanssa. Tämän vuoksi vuoden 2025 matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen tietoja ei julkaista virallisena tilastona, vaan niistä muodostuvaan aikasarjakatkokseen ja tulosten

tulkintaan on suositeltavaa tutustua tarkemmin erillisen menetelmäselvityksen ([Jääskeläinen ym. 2025](#)) avulla.

Tiedot matkustajatuonnista ja verkko-ostoista julkaistiin vuosittain Alkoholien verkko-ostaminen ja matkustajatuonti -tilastoraportissa sekä osana Alkoholijuomien kulutus -tilastoraporttia tilastovuoteen 2024 saakka. Tilastovuoden 2025 matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen tiedot raportoidaan THL työpaperi-sarjassa.

### 3.3. Tietojen validointi

LVV:n toimittamia tietoja verrataan aiempien vuosien tietoihin ja juomaryhmäkohtaisia muutoksia seurataan vuositasolla. Epäloogisuuksien ilmetessä tiedot tarkistetaan LVV:ltä, ja tarvittaessa LVV tarkistaa tiedot niiden alkuperäislähteestä.

Verianin toimittamia tietoja matkustajatuonnin ja verkko-ostojen määristä verrattiin muun muassa Viron alkoholinkulutustietoihin ja Tullin tietoihin.

### 3.4. Tiedon käsittely

THL:ssä lasketaan alkoholijuomien kulutus käytössä olevien juomaryhmien mukaan. Tilastoidusta kulutuksesta lasketaan myös erikseen vähittäiskulutus ja anniskelukulutus.

### 3.5. Tiedon revisioituminen

LVV saa tukkumyyjiltä viiveellä pieniä korjauksia alkoholijuomien toimitustietoihin anniskeluravintoloille ja vähittäismyyntiliikkeille vuosittain. Alkoholijuomien kulutus -tilastoon ei tehdä näitä korjauksia enää huhti-toukokuussa tapahtuvan THL:n varsinaisen kulutustietojen laskennan ja julkaisun jälkeen.

## 4. Tilaston laadun tarkastelu

### 4.1. Tarkkuus ja luotettavuus

Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen tietojen oikeellisuus riippuu LVV:ltä, Alko Oy:ltä ja anniskeluravintoloilta saatavien tietojen oikeellisuudesta ja tarkkuudesta. Tietojen loogisuutta verrataan laskentavaiheessa aikaisempien vuosien tietoihin ja jos epäillään virhettä, asia tarkastetaan LVV:n, Alko Oy:n ja anniskeluravintoloiden kanssa.

Alkoholijuomien tilastoimattoman kulutuksen tietojen oikeellisuus ja tarkkuus riippuu Verianin toteuttamien tutkimusten validiteetista ja reliabiliteetista. Tietojen loogisuutta verrataan aiempien vuosien tietoihin ja jos epäillään virhettä, asia tarkistetaan. Lisäksi tietojen loogisuutta tarkkaillaan vertaamalla suomalaisten Virossa tuoduksi ilmoittamia alkoholimääriä Virossa tehtyihin arvioihin suomalaisten Virossa tekemistä alkoholiostoksista.

Vuonna 2023 THL:ssa huomattiin Valviran toimittamassa vuoden 2022 vähittäismyyntin aineistossa yhden kunnan osalta yli 800 prosentin kasvu useassa juomaryhmässä. Luvuilla oli oleellisesti

vaikutusta koko maan tasolla mietojen alkoholijuomien vähittäismyyntiin sekä myös kokonaiskulutukseen. Suurin yksittäinen vaikutus virheellä olisi ollut keskioluen vähittäismyyntiin (virheellinen myynti noin prosentin suurempi todellista). Lukuja voitiin varmuudella pitää virheellisinä, ja koska korjausta ei voitu tehdä Valvirassa tietojärjestelmä uudistuksen vuoksi, tehtiin se THL:ssä. Kyseessä olevan kunnan vuoden 2022 luvut imputoitiin käyttäen eri juomaryhmien myyntilitroina vuosien 2019–2021 keskiarvoja. Kun korjausta tehtiin tarkemmalle tasolle, kuin mitä tietoja oli saatavilla, esim. keskivahva vs. vahva alkoholijuoma, käytettiin jakosuhteina ko. juomaryhmien koko maan vuosien 2020–2021 keskiarvosuhteita.

## 4.2. Oikea-aikaisuus ja täsmällisyys

LVV kerää alkoholijuomien myynti- ja toimitustiedot kuukausittain. LVV julkaisee myynti- ja toimitustiedot 2–4 kuukauden kuluessa tilastoitavan ajanjakson päättymisestä. LVV voi poiketa tästä aikataulusta, mikäli luvanhaltijoiden toimittamien tietojen oikeellisuuden arviointi ja mahdollisten virheiden selvittäminen vievät tavanomaista pidemmän ajan. Alkoholijuomien kulutustiedot kerätään ja lasketaan kuukausittain. THL julkaisee alkoholijuomien kulutuksen litratiedot ja sataprosenttiseksi alkoholiksi muutetut litratiedot sekä väestöön suhteutetun kulutuksen vuositasolla tilastointivuotta seuraavan huhti-toukokuun aikana.

Verian kerää alkoholijuomien matkustajatuonnin ja verkko-ostojen tiedot viikoittain. THL on julkaissut alkoholijuomien matkustajatuonnista koskevat tiedot keväästä 2013 alkaen ja alkoholijuomien verkko-ostamista koskevat tiedot vuodesta 2021 alkaen. Tiedot matkustajatuonnista ja verkko-ostoista julkaistiin kerran vuodessa tilastoraportissa vuoteen 2024 saakka. Menetelmämuutoksen vuoksi vuoden 2025 tiedot raportoidaan THL työpaperi-sarjassa. Koska kahdella eri menetelmällä kerätyt tiedot eivät ole vertailukelpoisia, matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen tietoja eli tilastoimatonta kulutusta ei raportoida osana Alkoholijuomien kulutustilastoa ja siksi ne jäävät puuttumaan tästä tilastoraportista.

## 4.3. Johdonmukaisuus ja vertailukelpoisuus

Alkoholijuomien kulutustilasto on osa vakiintunutta tilastotuotantoa. Alkoholijuomien kulutustilastossa käytettävä juomaluokitus on tullitariffin mukainen ja se vastaa kansainvälisissä tilastoissa käytettäviä luokituksia. Luokitus vastaa myös kansainvälisesti hyväksytyt COICOP-luokituksen EU:n tilastotoimessa vahvistettua versiota. Kansallista käyttöä varten luokitusta on edelleen tarkennettu. Tilasto kattaa kaikki nautittavaksi tarkoitetut alkoholijuomat, jotka sisältävät yli 2,8 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. Alkoholijuomien kulutustilastojen laskenta perustuu THL:n, LVV:n ja Alko Oy:n keräämiin valtakunnallisiin tilastoihin ja rekistereihin.

Alkoholijuomien tilastoidun kulutuksen tiedot ovat saatavissa vuodesta 1932 lähtien. Vuosien 1932–1994 kulutustilastot on laadittu Alko Oy:ssä, vuodesta 1995 lähtien kulutustilastot on laadittu yhteistyössä THL:n (vuoteen 2008 saakka Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen Stakesin) ja LVV:n (vuoteen 2024 saakka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston, ja sitä ennen vuoteen 2008 saakka Tuotevalvontakeskuksen) kanssa.

Alkoholijuomien kulutustilastot vuodesta 1932 lähtien ovat saatavilla THL:sta. Alkoholien kulutus -tilasto on julkaistu osana Suomen virallista tilastoa vuodesta 1932 lähtien.

Alkoholijuomien tilastoimattoman kulutuksen tiedot ovat saatavissa vuodesta 1959 lähtien. Vuoteen 1992 asti ne perustuvat erillistutkimuksiin sekä vuodesta 1968 alkaen kahdeksan vuoden välein tehtyihin juomatapatutkimuksiin. Välivuodet on arvioitu interpoloimalla. Lisäksi väliarvioinneissa on käytetty hyväksi tilastoimatonta alkoholinkulutusta koskevia erillistutkimuksia. Vuodesta 1992 vuoteen 2004 alkoholijuomien matkustajatuonnin tiedot perustuivat Verianin (aiemmin Kantar Public, Kantar TNS, TNS Gallup ja Suomen Gallup) vuosittain tekemiin tutkimuksiin. Vuodesta 2005 alkaen matkustajatuontitietoja on kerätty viikoittain. Vuoteen 2024 saakka matkustajatuonti- ja verkko-ostotietoja kerättiin puhelinhaastatteluin. Vuodesta 2025 alkaen tietoja on kerätty internetpaneelin avulla.

Tilastoimattoman kulutuksen muodostamistapaa muutettiin vuonna 2021 siten, että siitä poistettiin erät ”kotivalmistus”, ”laiton valmistus ja salakuljetus” sekä ”ulkomailla nautittu alkoholi”. Nämä erät poistettiin aikasarjasta takautuvasti vuodesta 2000 eteenpäin, joten vuosien 2000–2016 tiedot sisältävät vain matkustajatuonnin. Vuodesta 2017 lähtien tilastoimaton kulutus on muodostunut alkoholijuomien matkustajatuonnin lisäksi verkon kautta ulkomailta ostetuista alkoholijuomista. Alkoholijuomien verkko-ostoja koskevia tietoja Verian on kerännyt vuodesta 2012 lähtien. Havaintojen määrä oli ensimmäisinä vuosina hyvin pieni, ja tiedot on arvioitu riittävän luotettaviksi vuodesta 2017 alkaen. Tässä tilastoraportissa esitetyt alkoholien kokonaiskulutusta ja tilastoimatonta kulutusta koskevat luvut ovat täysin vertailukelpoisia vuosien 2017–2024 osalta.

Alkoholien matkustajatuonnin ja verkko-ostamisen (eli tilastoimattoman kulutuksen) tiedonkeruu uudistettiin vuoden 2025 alusta, jolloin aiempi puhelinhaastatteluun perustunut seuranta korvattiin internetpaneelilla. Uudistus toteutettiin hankintakilpailutuksen seurauksena ilman siirtymäkauden rinnakkaista tiedonkeruuta, mikä vaikeuttaa tulosten suoraa vertailua. Internetpaneeliin pohjautuva arvio vuoden 2025 matkustajatuonnista oli yli kaksinkertainen ja verkko-ostoista vieläkin suurempi verrattuna edellisen vuoden vastaavaan puhelinhaastatteluarvioon. Koska matkustajatilastoista tai muista lähteistä ei löydy tukea äkilliselle kulutuksen kasvulle, eron todettiin johtuvan voimakkaasta menetelmävaikutuksesta (kts. [Jääskeläinen ym.](#) 2025). Tämän vuoksi aikasarjoihin muodostuu katkos, eikä vuoden 2025 tilastoimattoman kulutuksen ja siitä (sekä tilastoidusta kulutuksesta) johdetun kokonaiskulutuksen lukuja julkaista osana virallista tilastoa.

Menetelmämuutoksen vaikutuksia arvioitiin THL:n menetelmäselvityksessä vertaamalla tuloksia ulkopuolisiin tietolähteisiin, kuten Viron turistimyynnin arvioihin, toisen tilaustutkimuksia tekevän yrityksen keräämiin tietoihin matkustajatuonnista sekä Suomen ja Viron alkoholikuolleisuuden suhteisiin. Kaikki vertailukohteet tukivat vahvasti aiemman puhelinhaastattelumenetelmän tasoa. Internetpaneelin tuottamat estimaatit ylittivät selvästi esimerkiksi arviot kaikkien maiden turisteille Virossa myydyin alkoholien kokonaismäärästä. Vaikka internetpaneeli antaa todellista tasoa korkeampia estimaatteja, tiedonkeruun arvioidaan jatkossa tarjoavan käyttökelpoisen kuvan kulutuksen muutoksista vuodesta 2025 eteenpäin. Vuosien 2025–2027 arviot matkustajatuonnista ja verkko-ostoista julkaistaankin virallisen tilaston sijaan erillisinä työpapereina.

Anniskelulupien tilastoinnissa tehtiin muutos vuonna 2020. Tilastovuodesta 2019 lähtien anniskelulupiin tilastoidaan kaikki vuoden 2018 alkoholilain myötä tulleet uudet anniskelulupatyypit. Siten anniskelulupien määrä ei ole enää täysin vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden.

## 5. Toimintavaltuudet

Tilaston tuottaminen perustuu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annettuun lakiin (668/2008), Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annettuun lakiin (669/2008), tilastolakiin (280/2004) ja alkoholilakiin (1102/2017). THL:n viranomaistehtävänä on tuottaa tilastotietoa väestön terveydestä ja hyvinvoinnista, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen käytöstä ja toimivuudesta päätöksenteon, kehittämisen ja tutkimuksen tueksi. THL:n tilastotuotannon käytäntöjä ohjaavat Eurostatin ja Suomen virallisen tilaston ohjeistukset, suositukset ja määräykset sekä tilastoeettiset periaatteet.

## 6. Tietojen jakaminen ja julkaiseminen

THL julkaisee tiedot ennakkoon tilastojen julkaisukalenterissa ilmoitettuna ajankohtana. Tiedot julkistetaan kaikille käyttäjille samanaikaisesti. Alkoholijuomien kulutuksen vuositilasto julkaistaan tilastoraporttina kerran vuodessa yleensä viimeistään tilastointivuotta seuraavan huhti-toukokuun aikana. Tilastoraportti julkaistaan THL:n verkkosivuilla.

Alkoholijuomien kulutustiedot julkaistaan myös Tilastokeskuksen tilastollisessa vuosikirjassa ja Alkon toimintakertomuksessa. Kulutus-tiedot toimitetaan Eurostatin, EU:n, OECD:n, WHO:n sekä Pohjois-maisiin ja muihin kansainvälisiin tietokantoihin, rekistereihin ja julkaisuihin.

Eräitä alkoholijuomien kulutus -tilaston tietoja voi poimia myös THL:n Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä. Sotkanetin tietoja voi tarkastella kaikilla kuntajakoon perustuvilla aluetasoilla. Sotkanetin tietoja on mahdollista tarkastella aikasarjana vuodesta 1990 alkaen. Tästä syystä Sotkanetissä tiedot on ilmoitettu nykyisen tilastovuoden mukaisella kuntajaolla. Indikaattorit saa näkyviin esimerkiksi asiasanalla "alkoholinkulutus".

Lisäksi tietoja eri alkoholijuomaryhmien myynnistä on saatavilla kuntittain ja hyvinvointialueittain verkkotaulukkona.

## 7. Tilastollinen tietosuoja

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella on viranomaisena velvoite raportoida koko maata koskevaa terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää koottua tietoa. THL:n tilastojen laatimiseen käytettävät tiedot ovat pääasiallisesti salassa pidettäviä, eikä henkilötietoa saa julkaista. Käsiteltävien tietojen suojaus perustuu lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (688/2008), tilastolakiin (280/2004) sekä lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen (EU) 2016/679 ja tietosuojalakiin (1050/2018) sekä muihin laitoksen toimintaa ohjaaviin säädöksiin.

THL:n tietoaaineistot on suojattu kaikissa käsittelyn vaiheissa. Tietoihin ja tietojärjestelmiin pääsevät käsiksi vain ne, joilla on tietyn aineiston käyttöoikeus selkeästi määriteltyihin käyttötarkoituksiin. Muilla ei ole mahdollisuutta katsella, käsitellä, muuttaa tai poistaa tietoja. Valmiin tilaston tietosuojan varmistamiselle on laadittu kirjallinen ohjeistus. Kaikki THL:n henkilökuntaan kuuluvat ovat salassapitovelvollisia.

## **8. Tilaston vuoden 2025 erityiskysymykset**

Alkoholin kokonaiskulutuksesta ei pystytä tuottamaan arviota, koska tilastoimattomasta kulutuksesta ei saada vertailukelpoista tietoa vuodelta 2025. Sen sijaan raportoidaan vain tilastoidun kulutuksen tiedot.

Alkoholijuomien jakeluverkostosta ei saatu tietoja vuodelta 2025.